

Målnummer:	UM3177-10	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2011-02-02		
Rubrik:	En person, som vistats i Sverige under oriktig identitet, har ansökt om svenskt medborgarskap (naturalisation). Vid beräkning av hemvisttid får han tillgodoräkna sig tiden från den dag han lämnat Skatteverket besked om sin rätta identitet, vilket lett till rättelse av personuppgifterna, under förutsättning att identiteten styrks inför Migrationsverket.		
Lagrum:	11 § 4 c lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• MIG 2008:17• MIG 2010:8• UN 98/08581• reg. U 2470/84• reg. U 2547/84• reg. U 11342/90		

REFERAT

A ansökte den 26 februari 2003 om uppehållstillstånd i Sverige under oriktig identitet. Han beviljades permanent uppehållstillstånd av Migrationsverket den 4 november 2003 och folkbokfördes i den uppgivna identiteten. Den 12 maj 2009 meddelade A Migrationsverket att de uppgifter han tidigare lämnat om sin identitet varit felaktiga och att han skulle återkomma påföljande dag och meddela sin riktiga identitet. Så skedde dock inte. Den 12 november 2009 uppsökte A Skatteverket och begärde ändring av sina personuppgifter. Vid besöket lämnade han in bl.a. ett hemlandspass utfärdat den 3 augusti 2009 och ett utgången hemlandspass. Skatteverket beslutade den 23 november 2009 att ändra hans personuppgifter i enlighet med hans begäran.

Den 30 november 2009 kontaktade A Migrationsverket och ansökte om svenskt medborgarskap. I samband därmed visade han upp bl.a. 2009 års hemlandspass i original och det utgånga hemlandspasset. I ansökan uppgav han att han inte personligen besökt den myndighet som utfärdat 2009 års pass. Migrationsverket avlog den 8 december 2009 A:s ansökan om svenskt medborgarskap med motiveringen att han inte uppfyllde kravet på fem års hemvist i Sverige eftersom han tidigare vistats här under oriktig identitet.

A överklagade Migrationsverkets beslut.

Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen (2010-03-19, ordförande Nordenbrink samt tre nämndemän), avlog överklagandet med i huvudsak samma motivering som Migrationsverket.

A överklagade migrationsdomstolens dom till Migrationsöverdomstolen och yrkade att han skulle beviljas svenskt medborgarskap. Till stöd för överklagandet anförde han bl.a. följande. Han kom till Sverige i februari 2003 och fick permanent uppehållstillstånd här den 4 november 2003. Därmed har han haft stadigvarande hemvist i Sverige under mer än fem år. Enligt 11 § 4 c lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap (medborgarskapslagen) är det enda krav som uppställs för medborgarskap fem års hemvist i Sverige. Däremot sägs inget i bestämmelsen om att det inte är tillåtet att rätta sina identitetsuppgifter. Av Skatteverkets beslut framgår att han har styrkt och även rättat sin identitet hos behörig myndighet innan han ansökte om svenskt

medborgarskap.

A åberopade till stöd för sitt överklagande ett personbevis utfärdat av Skatteverket den 12 juli 2010.

Migrationsverket bestred bifall till överklagandet. När det gällde grunderna för bestridandet hänvisade verket till sitt beslut och till migrationsdomstolens dom.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2011-02-02, Jagander, Bjernelius Lundahl, referent, och Lindqvist), yttrade:

Tillämplig bestämmelse m.m.

Enligt 11 § medborgarskapslagen kan en utlänning efter ansökan beviljas svenskt medborgarskap (naturaliseras), om han eller hon har

1. styrkt sin identitet,
2. fyllt arton år,
3. permanent uppehållstillstånd i Sverige,
4. hemvist här i landet
 - a) sedan två år i fråga om dansk, finländsk, isländsk eller norsk medborgare,
 - b) sedan fyra år i fråga om den som är statslös eller att bedöma som flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716),
 - c) sedan fem år i fråga om övriga utlänningar, och
5. haft och kan förväntas komma att ha ett hederligt levnadssätt.

Medborgarskapet, som har en lång historisk bakgrund, bygger på att det finns ett förhållande som innebär att det föreligger en samhörighet mellan staten och individen (jfr MIG 2010:8). Svenskt medborgarskap utgör, till skillnad från många andra gynnande beslut, inte en rättighet för den enskilde. I stället är det fråga om en exklusiv rätt för staten att, efter en diskretionär prövning inom ramen för en rimlig tolkning av medborgarskapslagstiftningen, avgöra om en person bör tas upp till svensk medborgare eller inte. Ett naturalisationsbeslut är således inte fullt ut jämförbart med exempelvis ett beslut om uppehållstillstånd. Kunskap om sökandens identitet i ärenden om naturalisation är vidare en grundläggande förutsättning för att beslutsmyndigheten ska kunna göra en fullgod prövning av övriga naturalisationsförutsättningar. (Prop. 1997/98:178 s. 15.)

Som framgår av den ovan nämnda bestämmelsen ska ett flertal krav vara uppfyllda innan en utlänning kan komma i fråga för svenskt medborgarskap. Tidigare praxis från regeringen och Utlänningsnämnden pekar dessutom på att det finns ett samband mellan några av kraven, nämligen kravet på att sökanden har visat vem han eller hon är (identitetskravet) och kravet på att han eller hon ska ha bott i Sverige ett visst antal år (hemvistkravet). En person som under några år vistats i Sverige under falsk identitet har följaktligen inte fått tillgodoräkna sig den tiden som hemvisttid i ett ärende om svenskt medborgarskap (se reg. 1985-05-15 U 2470/84). Vidare har hemvisttiden ansetts kunna tillgodoräknas tidigast från den tidpunkt då den sökande styrkt sin rätta identitet (reg. 1988-04-28 U 2547/84). I ett annat avgörande har tillgodoräknanandet av hemvisttiden skett först från den dag då rättelsen av en falsk identitet meddelats (reg. 1991-08-22 U 11342/90). Slutligen kan nämnas att en person, som ändrat sin identitet hos behörig myndighet (skattemyndigheten) och styrkt den nya identiteten (inför migrationsmyndigheten) först vid ett senare tillfälle, har fått räkna hemvisttiden från den tidpunkt då han begärt den ändring av identitetsuppgifterna som senare godkänts av den behöriga myndigheten (UN 98/08581, 1999-06-29).

I det här sammanhanget finns det anledning att också erinra om en annan i praxis vedertagen princip. Pass och identitetshandlingar, som utfärdats utan att personen som de gäller inställt sig hos den utfärdande myndigheten, anses inte

styrka identiteten och godtas därför inte (se Håkan Sandesjö och Kurt Björk, Nya medborgarskapslagen med kommentarer, andra upplagan, s. 100).

Migrationsöverdomstolens bedömning

A har ansökt om svenskt medborgarskap och anfört att han uppfyller hemvistvillkoret i 11 § 4 c medborgarskapslagen. Han har vitsordat att han vistats i Sverige under falsk identitet mellan den 26 februari 2003 och den 12 november 2009 då han begärt ändring av sina personuppgifter hos Skatteverket. I målet är alltså fråga om A vid beräkningen av hemvisttiden får tillgodoräkna sig den tid han vistats i Sverige under felaktig identitet.

Med hemvist i medborgarskapslagens mening avses ett faktiskt boende i Sverige med avsikt att stadigvarande stanna i landet. Något krav på folkbokföring eller minsta tid för vistelse uppställs inte. Hemvistbegreppet förutsätter dock att vistelsen i landet är legal. Hemvisttiden ska, i normalfallet, räknas från den tidpunkt då en person ansöker om tillstånd för bosättning i Sverige, t.ex. i samband med att han eller hon ansöker om asyl här. (Se MIG 2008:17.) Som framgått ovan har det emellertid i tidigare praxis ansetts att det finns anledning att beräkna hemvisttiden på ett annat sätt när en utlänning under sin inledande tid i Sverige vistats här under en annan identitet än den egna. Det saknas anledning för Migrationsöverdomstolen att inta någon annan ståndpunkt.

Mot denna bakgrund instämmer Migrationsöverdomstolen i underinstansernas bedömning att A vid beräkningen av hemvisttiden inte får tillgodoräkna sig den tid som han har vistats i Sverige under oriktig identitet, dvs. under en annan identitet än sin egen. Hemvisttiden ska i stället beräknas från den dag då han lämnat Skatteverket besked om sin rätta identitet, vilket lett till att hans personuppgifter ändrats. I A:s fall betyder detta att det inte kan bli aktuellt att beräkna hans hemvisttid i Sverige förrän från den 12 november 2009. Som en följd av det samband som råder mellan identitetskravet och hemvistkravet förutsätter detta emellertid att han också kan anses ha styrkt den identitet han den dagen lämnat Skatteverket besked om, något som det i första hand är en sak för Migrationsverket att bedöma.

A uppfyller följaktligen inte i nuläget villkoret i 11 § 4 c medborgarskapslagen på fem års hemvist här i landet. Överklagandet ska därför avslås.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

Sökord: Hemvisttid; Identitet; Naturalisation; Oriktiga uppgifter; Rättelse av identitetsuppgifter; Svenskt medborgarskap; Tidpunkt för hemvisttidens inledning; Tidsvillkoret

Litteratur: Prop. 1997/98:178 s. 15; Håkan Sandesjö och Kurt Björk, Nya medborgarskapslagen med kommentarer, 2:a uppl., s. 100.
